

Հավելված
Հաստատվել է ՀՀ ՎՊ խորհրդի
2014թ. մարտի 24 -ի թիվ 9/3 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ իրականացվող դրամաշնորհային ծրագրերի նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2013 թվականի հոկտեմբերի 18-ի թիվ 22/1 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ իրականացվող դրամաշնորհային ծրագրերի ուումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից իրականացվող ծրագրերի ֆինանսավորման նպատակով ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ հիմնադրամի կողմից հատկացված միջոցներ (2012թ.՝ 2,010,447.5, 2013թ.՝ 1,975,286.3 հազ. դրամ) և ծրագրերի կատարման ապահովմանն ուղղված գործառույթներ և ընթացակարգեր:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ ՀՀ առողջապահության նախարարություն և դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացման սուբյեկտներ՝ ՊՈԱԿ-ներ, ՓԲԸ-ներ և ՀԿ-ներ:

Վերահսկողության ծավալը՝ Վերահսկողությունն ընդգրկել է ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ բժշկական սարքավորումների ձեռք բերման նպատակով 2012թ. հատկացված 389,749.9 հազ. դրամի, իսկ 2013թ՝ 51,634.0 հազ. դրամի միջոցները:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 21.10.2013 թ. – 31.12.2013 թ.

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2012 թվականի հունվարի 1-ից մինչև վերահսկողության իրականացման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել է դիտարկման և վերլուծության ձևը, ինչպես նաև՝ համապատասխանության, կատարողական և ֆինանսական վերահսկողության տեսակները:

Դիտարկման ընթացքում իրականացվել են ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ Հիմնադրամից ստացված տեղեկատվության, ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից ձեռք բերված բժշկական սարքերի բաշխմանը և օգտագործմանը

վերաբերող՝ հաշիվ-ապրանքագրերի, ընդունման-հանձնման ակտերի, ձեռք բերման և այլ փաստաթղթերի ուսումնասիրություններ, ինչպես նաև այդ սարքերի օգտագործման ու շահագործման վերաբերյալ տարբեր բժշկական հաստատություններից անհրաժեշտ տեղեկությունների հավաքագրում:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են դիտարկման ընթացքում արձանագրված փաստերը:

Վերահսկողության արդյունքները՝

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Նախարարությունը ՁԻԱՀ-ի, տուրերկուլոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ Հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ իրականացրել է թվով երեք հետևյալ դրամաշնորհային ծրագրերը՝

1. «ՀՀ-ում տուրերկուլոզի դեմ պայքարի ազգային ծրագրի ուժեղացման և դեղակայուն տուրերկուլոզի կառավարման ընդլայնում»

2012թ. ծրագրային ծախսը կազմել է 1,015,444.0 հազ. դրամ, 20.12.2013թ. դրությամբ՝ 1,212,338.0 հազ. դրամ:

2. «Հայաստանի Հանրապետությունում ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի դեմ պայքարի ազգային ծրագրին աջակցություն»

2012թ. ծրագրային ծախսը կազմել է 819,481.9 հազ. դրամ, 20.12.2013թ. դրությամբ՝ 643,224.0 հազ. դրամ:

3. «Առողջապահական համակարգի հզորացում»

2012թ. ծրագրային ծախսը կազմել է 224,736.5 հազ. դրամ, 20.12.2013թ. դրությամբ՝ 119,724.3 հազ. դրամ:

Ըստ վերոնշյալ ծրագրերի՝ ծախսերն իրականացվել են հետևյալ կերպ.

- Ենթաստացողների կողմից փաստացի ծախսերի ծավալը 2012թ. կազմել է 884,840.5 հազ. դրամ, 20.12.2013թ. դրությամբ՝ 749,264.9 հազ. դրամ:

- Ուղղակի գնումների ծավալը 2012թ. կազմել է 268,192.9 հազ. դրամ, 20.12.2013թ. դրությամբ՝ 716,239.0 հազ. դրամ:

- Նախարարության ՀՀ առողջապահության նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն) կողմից իրականացված ծախսերը 2012թ. կազմել են 714,943.8 հազ. դրամ, 20.12.2013թ. դրությամբ՝ 367,452.4 հազ. դրամ:

- Գլոբալ Հիմնադրամի ծրագրի համակարգող խմբի ծախսերը 2012թ. կազմել են 191,685.2 հազ. դրամ, 20.12.2013թ. դրությամբ՝ 167,968.9 հազ. դրամ:

Գրամաշնորհային ծրագրերի շրջանակներում Գլոբալ Հիմնադրամի միջոցներով Նախարարության կողմից 2012-2013թթ. կատարված համապատասխանաբար՝ 714,943.8 և 367,452.4 հազ. դրամ ծախսերից բժշկական սարքավորումների ձեռք բերման նպատակով 2012թ. հատկացվել են 389,749.9 հազ. դրամի, իսկ 2013թ.՝ 51,634.0 հազ. դրամի միջոցներ:

Գիտարկման ընթացքում ընտրանքային կարգով ուսումնասիրվել է Հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ վերոնշյալ ծրագրերի շրջանակներում Նախարարության կողմից ձեռք բերված սարքավորումների օգտագործման արդյունավետությունն ու նպատակայնությունը: Ուսումնասիրությամբ պարզվել է հետևյալը՝

1. 2012թ. Գլոբալ Հիմնադրամի միջոցներով Նախարարության կողմից «Գատապարտյալների հիվանդանոց» ԶՀԿ-ին տրամադրելու նպատակով «Մեդիտեք» ՍՊԸ-ից ձեռք է բերվել ռենտգեն ախտորոշման բազմաֆունկցիոնալ հեռակառավարվող ունիվերսալ համալիր (Siemens Luminos RF)՝ 74,200.0 հազ. դրամ արժեքով: 2012թ. օգոստոսի 8-ին Նախարարության կողմից հանձնման-ընդունման ակտով սարքը հատկացվել է ՀՀ Արդարադատության նախարարության քրեակատարողական վարչությանը, որն էլ իր հերթին ներկայացրել է տեղեկանք այն մասին, որ սարքավորումն ի պահ է հանձնվել մատակարար «Մեդիտեք» ՍՊԸ-ին և 25.11.2013թ. դրությամբ չի օգտագործվել՝ համապատասխան պայմանների բացակայության պատճառով:

2. 2012թ. Նախարարության կողմից «ԶԻԱՀ-ի կանխարգելման հանրապետական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին հատկացված սարքավորումների օգտագործման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում:

Սարքավորման անվանումը	Հանձնում/ Ընդունում		Արժեքը (հազ. դրամ)	Սարքավորման շահագործումը 21.11.2013թ. դրությամբ
	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ ԱՆ «ԶԻԱՀ-ի ԿՀԿ» ՊՈԱԿ		
Գենետիկական անալիզատոր (ABI PRISM 3500)	20/12/2012 թ.	11/01/2013 թ.	120,000.0	Չի շահագործվում
Ռենտգեն ախտորոշման բազմաֆունկցիոնալ հեռակառավարվող ունիվերսալ համալիր (Siemens Luminos RF)	09/08/2012թ.	01/08/2013 թ.	74,200.0	Սարքը ամբողջապես չի տեղադրվել և չի շահագործվում
ԳՆԹ և ՌՆԹ անջատող և բջիջներ առանձնացնող ավտոմատ սարք (NorDiag Arrow)	05/09/2012 թ.	05/11/2012 թ.	13,837.0	Չի շահագործվում
Կենսաքիմիական ավտոմատ վերլուծիչ (HumaStar 150SR)	04/12/2012թ.	17/12/2012 թ.	12.313.0	Չի շահագործվում ծախսանյութերի բացակայության պատճառով
Ընդամենը	220,350.0			

Այսպիսով, դիտարկման արդյունքները վկայում են, որ 21.11.2013թ. դրությամբ Գլոբալ Հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ Նախարարության կողմից դեռևս 2012թ. ձեռք բերված 294,550.0 հազ. դրամի սարքավորումները տարբեր պատճառներով չեն

օգտագործվում (շահագործվում)՝ նվազեցնելով կատարված ծախսերի արդյունավետության մակարդակը, որն արդյունք է բժշկական հաստատությունների կարիքների և բժշկական սարքավորումների շահագործման ուղղությամբ նրանց հնարավորությունների ոչ պատշաճ ուսումնասիրության:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ 2013թ. վերահսկողության ընթացքում դիտարկմամբ ընդգրկվել են միայն Գլոբալ Հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ Նախարարության կողմից կատարված գնումները, որոնք չեն ներառում դրամաշնորհային ծրագրերի շրջանակներում ենթաստացողներին հատկացված միջոցների օգտագործումը և ուղղակի գնման մեխանիզմով ձեռք բերումները, նախատեսվում է հետագայում նշված ծրագրերի նկատմամբ իրականացնել համալիր վերահսկողություն:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

2012-2013թթ. ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ Հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ իրականացվող դրամաշնորհային ծրագրերի դիտարկմամբ ընտրանքային կարգով ուսումնասիրվել են այդ ծրագրերի շրջանակներում ձեռք բերված սարքերի ու սարքավորումների օգտագործման արդյունավետությունն ու նպատակայնությունը: Ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ 21.11.2013թ. դրությամբ դեռևս 2012թ. ձեռք բերված 294,550.0 հազ. դրամի սարքավորումները տարբեր պատճառներով չեն օգտագործվում (շահագործվում)՝ նվազեցնելով կատարված ծախսերի արդյունավետության մակարդակը, որն արդյունք է բժշկական հաստատությունների կարիքների և բժշկական սարքավորումների շահագործման գործում նրանց հնարավորությունների ոչ պատշաճ ուսումնասիրության:

Նախարարության կողմից ներկայացված բացատրության համաձայն՝ «...ծախսերը կատարվել են 2012թ. փակման շրջանում գտնվող երկու դրամաշնորհային ծրագրերով՝ նախորդ տարիներին (2007-2010թթ.) տարբեր պատճառներով չծախսված, կամ էլ խնայված դրամաշնորհային միջոցները չկորցնելու նպատակով»: Միաժամանակ, նշվել է, որ թվարկված սարքերից գեներտիկական անալիզատորն ու ԳՆԹ և ՌՆԹ բջիջների անջատող սարքն արդեն իսկ օգտագործվել են:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ առողջապահության նախարարությանը

Հետևողականորեն բարձրացնել Գլոբալ հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ իրականացվող դրամաշնորհային ծրագրերի շրջանակներում ձեռք բերված սարքերի ու սարքավորումների օգտագործման արդյունավետությունը: Դձուտել դեռևս չօգտագործվող

սարքերի ու սարքավորումների շահագործման ժամկետները, միջոցներ ձեռնարկել դրանց նպատակային օգտագործումն ապահովելու ուղղությամբ: Հետագայում հայտերը ձևավորելիս պարտադիր կարգով ուսումնասիրել բժշկական հաստատությունների կարիքները և բժշկական սարքերի ու սարքավորումների շահագործման գործում բավարար պայմանների և հնարավորությունների առկայությունը:

«ՀՀ Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ: